

Зузане Лидер
АГАТА КРИСТИ

ЗУЗАНЕ ЛИДЕР

Кръвата
Кръсти

Превела от немски:
Величка Стефанова

 MAC
МУЗИ

*Посвещавам на моята несравнима
литературна агентка*

Susanne Lieder

AGATHA CHRISTIE

© Aufbau Verlag GmbH

Зузане Лидер

АГАТА КРИСТИ

Превела от немски: *Величка Стефанова*

Оформление на корицата: *Златина Зарева*

© ИК „ЕМАС“, 2024

Всички права запазени!

*След Лукреция Борджия аз съм жената, убила
най-много хора, само че с пишеща машина.*

АГАТА КРИСТИ

*Вила „Ашфийлд“ в Торки,
лято на 1926 година*

Агата се бе отпуснала на колене в дневната на родителския си дом, а около нея бяха разпръснати сандъци, куфари, кутии за шапки и кутийки за украшения. Някои вече бяха празни, докато други чакаха да бъдат прегледани най-прецизно. После тя щеше да реши какво да задържи и какво да дари.

Агата бе отраснала в тази къща. Родителите ѝ се бяха нанесли в нея след раждането на по-голямата ѝ сестра и с течение на времето постепенно се бяха натрупали доста неща. Толкова много, че, когато пристигна преди няколко дни, Агата се запита откъде, за бога, да започне.

Смъртта на майка ѝ през пролетта бе разклатила почвата под краката ѝ. Накара я да занемее – в същинския смисъл на думата, – а в началото я лиши и от всякаква дееспособност. Ден след ден, час след час седеше безмълвна, втренчена пред себе си. Животът ѝ щеше да продължи, разбира се, винаги ставаше така, но как?

Агата се изправи мудно и закричи из стаята. Завесите бяха спуснати наполовина, през прозореца падаше единствен слънчев лъч и караше прашинките да танцуват. Преди тя щеше да съзерцава тяхната игра, да се усмихне и да протегне ръка, сякаш би могла да улови светлината и за момент да я задържи.

Младата жена отиде до прозореца, скръсти ръце и погледна към градината. Сякаш през мъгла видя как клоните на бука се поклащат леко от вятъра и как долита

кос, казва на един клон и започва да чисти перата си. Няколкото прецъфтели рози по храстите говореха за това, че от известно време майка ѝ не е можела да се грижи за тях. „Градината е табелката на всеки англичанин – винаги бе заявявала тя. – Както курабийките към следобедния чай.“ – И как го приготвяше само!

А как обичах аз да седя на софата до нея и да изпия една чашика, помисли си Агата и едва потисна импулса да изкрещи от мъка. Това нямаше да ѝ помогне, а и отдавна се бе накрещяла.

Тя отново закръстосва из стаята, представяйки си как изглеждаше преди. Когато беше малко момиче и светът ѝ се състоеше от игри и планове. Планове, отнасящи се само за следващия ден. Като например дали да поскита в горичката, за да зърне някоя катеричка. Или по-добре да се покатери на оградата и да я обходи с надеждата да намери гущерче.

За петия рожден ден баща ѝ ѝ подари куче, йоркширски териер. Тони я съпровождаше навсякъде. *Обаче не бива да го разглезваш прекалено,* каза ѝ той. *Трябва да знае докъде се простират границите му. Ти трябва да му ги покажеш.*

Тя, разбира се, обеща да следва съвета му.

Сякаш виждаше баща си, седнал на креслото отсреща до прозореца с разгърнат вестник. *Седни при мен, Агата. Ще ти прочета нещо.*

Младата жена видя как сестра ѝ и брат ѝ беснееха из стаята и насмалко не събориха малката помощна масичка. Подир тях, по петите им, Нърси, детегледачката. *Само да ви пипна! Пазете вазата! Внимавайте, за бога!*

Спомените бяха толкова живи, че натъжиха Агата. Тя напусна дневната и отиде в кухнята, за да сложи вода за

чай. *Чаят винаги помага*, сякаш чуваше да казва Нърси. *Когато те боли коремът или си ударил коляното си и дори когато си тъжен.*

Докато чайникът кипеше и съскаше, Агата стоеше с каменна физиономия, стиснала толкова силно зъби, че я заболяха челюстите. После чайникът изсвири и тя наля вдигащата пара вода в каната. Сълзи забулиха очите ѝ, прокашля се енергично. *Престани да ревеи! Сякаш това би помогнало!*

Едва сега забеляза, че е забравила да сипе чаени листенца в каната.

Изхлипа тихо, отпусна се на един стол и захлупи с длани лицето си.

Божичко, та тя беше почти на двайсет и шест години, а се чувстваше стара! Беше обърквана, разсеяна и толкова изтощена, че едва се държеше на краката си.

Всичко продължава, Агата, знаеш го. Горе главата, гледай напред! Винаги само напред.

Тя изпи чая си, а когато слънцето залезе, легна на някогашното си легло, както беше облечена, и си спомни майчиното лице. Щеше ли да го забрави някога?

Баща ѝ почина, когато Агата беше на единайсет.

С това не само рязко приключи безгрижното ѝ дотогава детство, но се промени и целият ѝ живот.

Финансовите затруднения бяха започнали години преди това. Баща ѝ¹ произлизаше от заможено семейство и винаги бе разполагал със сигурен доход, без да му се налага да си мръдне пръста. Един от попечителите, които го бяха

¹ Фредерик Алва Милър, бащата на Агата Кристи, е бил богат американски борсов посредник. Майка ѝ Клара е родена в Белфаст, Северна Ирландия. – Бел. прев.

подкрепяли години наред, гарантирайки охолния живот на семейството, почина, друг се разболя тежко. Освен това се оказа, че въпросните господа са пълнили усърдно собствените си джобове. Ужасен шок за бащата на Агата. Той беше свикнал да живее безгрижно и нехайно, но не разбираше нищичко от делата на своя баща, комуто дължеше благосъстоянието си.

През годините Агатиният баща бе купувал безброй маслени картини и ценни, изключително изящни мебели, които сега се налагаше постепенно да бъдат разпродадени. Новият девиз се наричаше пестеливост; надявах се, че така ще се справят криво-ляво.

За Агата продажбата на мебелите и картините не беше трагедия, тя обаче се натъжаваше, задето баща ѝ ставаше все по-мълчалив и болнав. Дотогава го знаеше като лъчезарен, безгрижен мъж, който сутрин излизаше от къщи, заминаваше с каретата за своя клуб и вечер се прибираще в прекрасно настроение.

Ала никакви мерки за пестене не помогнаха и така родителите ѝ решиха да дадат под наем „Ашфийлд“ заедно с прислугата и за известно време да се преместят във Франция, където животът беше по-евтин.

За Агата бракът на родителите ѝ беше скъпоценност, която да съзерцаваш безмълвно и да ѝ се радваш. Майка ѝ и баща ѝ се обичаха искрено, отнасяха се един към друг с трогателно внимание, сякаш не смееха дори да повишат глас в присъствието на другия. Един ден, това Агата знаеше отрано, и тя щеше да притежава такава скъпоценност. Искеше да стане пианистка или певица, но на първо място беше желанието ѝ да има щастлив брак.

Във Франция баща ѝ бе принуден вече на два пъти да потърси лекар, който му постави диагнозата бъбречно

заболяване. След завръщането им в Англия нещата не се подобриха и той се остави в ръцете на домашния си лекар. Последният обаче постави друга диагноза, след което бяха потърсени за съвет други лекари, все от така наречените специалисти. Всеки поставяше различна диагноза и я смяташе за правилната. Накрая никой не знаеше от какво се е разболял баща ѝ.

Той слабееше, страдаше от задух.

Агата страдаше с него, страдаше и с майка си, която не се отделяше от съпруга си. Никога не я бе виждала толкова отчаяна, толкова покрусена.

Финансовите тревоги също не намаляваха. Баща ѝ беше наследил къщи в Ню Йорк, които бяха дадени под наем, но на практика не носеха никаква печалба. В един момент към бездруго разклатеното му здравословно състояние се прибави и простуда, която се превърна във възпаление на белите дробове.

Агата бродеше из къщата, неспокойна и изпълнена с лоши предчувствия. Нима той щеше да умре? Нима обичният ѝ татко щеше да я напусне?

Докато се качваше по стълбите, видя как майка ѝ, хлипайки, изхвърча от спалнята и изчезна в съседната стая. Ключът се завъртя в ключалката, а Агата стоеше като вкаменена, сърцето ѝ биеше в гърлото, кръвта шумеше като морски вятър в ушите ѝ.

Баща ѝ беше мъртъв. Тя го знаеше, преди някой да ѝ го е казал.

Това бе денят, в който детството ѝ рязко приключи.

След това Агата живееше само с майка си и неколцина слуги в „Ашфийлд“. Понякога я обземаше страх да не загуби и майка си, ала тя го криеше, за да не я натъжи още повече.

Младата жена успя да поспи няколко часа, но когато понечи да стане, ѝ се стори, че нозете ѝ не са част от тялото ѝ. Никога не се бе чувствала толкова безпомощна и болна. Винаги се бе смятала за изключително силна, никога превзета, никога хленчеща. Сега обаче ѝ се струваше, че се разболява сериозно или вече се е разболяла. Не чувстваше нито глад, нито какъвто и да било апетит. Кога изобщо беше яла за последен път? Не помнеше.

Както предния ден и в дните преди това Агата неспокойно обхождаше къщата. В една от стаите намери плик с множество банкноти от пет паунда, а накрая, увита в чорап, и диамантената брошка на баба си. Изненадана, продължи да търси, вече по-целенасочено, под леглото, в дъното на гардероба, върху него и под него – за целта се наложи да легне по корем и да опипва с протегната ръка, а накрая дори под една хлабава дъска на пода. Кой можеше да знае какво още е скрила баба ѝ? Агата не се съмняваше, че е била тя.

Остана да лежи по корем на килимчето със затворени очи. След няколко минути се изправи.

Ще вземе колата и ще пообиколи. Може би това ще я разсее поне за малко.

Готова за излизане, малко по-късно тя застана пред колата си, паркирана на улицата. Погали с ръка капака на мотора, който блестеше на слънцето. Сама си бе подарила този автомобил.

Небето беше почти безоблачно, птичките чуруликаха, миришеше на море, сладки цветове и узрели черешки.

Торки беше кокетно малко градче на южното крайб-

режие; курортно селище с мек климат, извънредно популярно сред туристите, които обичаха да се разхождат покрай брега и да вдишват с пълни гърди приятния ветрец. Градините на местните жители бяха добре поддържани – едни много скромни, други пък просторни като паркове. Повечето бяха обградени от жив плет, някои и от каменна ограда, която обаче лесно можеше да се прескочи. И върху която можеше да балансираш чудесно, а понякога и доста дръзко. За миг Агата отново се върна в детството си. Колко пъти я бе гълчала майка ѝ, задето се е подхлъзнала на покритите с мъх камъни и за пореден път си е разранила колената!

Покрай нея мина възрастна двойка, поздрави любезно и продължи по пътя си. *Туристи*, мина ѝ през ума, *наслаждават се на живота, на лятото, един на друг.*

Въздъхна. *Трябва да престана да се измъчвам*, помисли си тя, поклати глава, наведе се и посегна към манивелата. Обзе я почти детска радост в предвкушане на малката разходка с колата. Толкова прекрасно беше да фучиш нагоре-надолу с автомобила...

Чувството обаче отлетя бързо, както бе дошло, и тя се засрами, задето изобщо го е изпитала. Как може да усеща дори бледо подобие на щастие, когато е в траур!

Агата завъртя манивелата. Въртеше ли, въртеше. Отново и отново.

Моторът не запали. Тя се протегна и отново пробва. *Проклетата кола! Няма ли да благоволиш да запалиш!*

Но тя не издаваше звук. Младата жена усети сълзи в очите си и объркана се запита защо е толкова ядосана.

Взе чантата си, която бе оставила на капака, притисна я към гърдите си и се запъти обратно към къщата. Отключи, застана нерешително в антрето и си пое дъх. Едва след

като силно изхлипа, забеляза, че плаче. С тресящи се рамене изтича в дневната и се хвърли на канапето.

По някое време се поизправи и се изсекна, а това, което ѝ минаваше през главата, не звучеше никак, ама никак добре. По-скоро беше плашещо и крайно обезпокоително. Дали не е на път да си загуби разсъдъка?

Да избухнеш в сълзи, защото колата ти не пали – това трябва да е знак, че нещо с теб не е наред.

Агата грабна една възглавница и я обгърна с ръце. Всичко би дала да можеше още един-единствен път да каже на майка си колко я е обичала. И колко ѝ липсва сега.

Ала трябваше да се задоволи със спомените, друго не ѝ оставаше.

I.

Години на пътешествия 1908-1910

1.

Париж

Агата седеше на столчето за пиано с ръце върху клавишите, затворила очи. Гърбът и плешките я боляха от напрежение.

Съсредоточи се!

Вече на два-три пъти прекъсваше, изсвирваше погрешен тон и ѝ се искаше да потъне вдън земя. Започна отново и веднага разбра, че тонът пак е фалшив.

Погледна боязливо надясно, където с вдъхващо опасения мрачно лице и стиснати устни стоеше мадам Льогран, нейната учителка по пиано.

Агата се потеше. Вече се бе изложила до немайкъде, впрочем не за първи път. А пък предния ден бе изсвирила без грешка *Патетичната соната* на Бетовен, макар и не с лекота. Може би най-накрая трябваше да осъзнае, че харесва представата да бъде пианистка, но свиренето ѝ е посредствено.

Особено беше зле, когато трябваше да свири пред публика. Тогава чувстваше пръстите си сковани и неподвижни, сякаш изобщо не бяха нейни, и беше невъзможно да ги плъзга по клавишите.

– Мадмоазел Милър! – Мадам Льогран се прокашля. – Може би трябва да спрем. – Последва въздишка, ясно даваща да се разбере, че случаят е безнадежден. – Най-добре вие и майка ви да се върнете в Англия.

Преди да се е разплакала, Агата скочи и хукна към вратата. И там осъзна, че е сънувала.

Възкликна с облекчение, надигна се и седна в леглото. Възглавницата беше влажна, вероятно не от сълзите, а от потта ѝ.

– Слава богу, било е само сън – промърмори тя и се отпусна върху чаршафите.

Беше петнайсетгодишна, когато пристигна с майка си в Париж, за да постъпи в девически пансион. Оттогава бяха минали повече от две години, в късната есен щеше да навърши осемнайсет.

Пансионът, който навремето посещаваше сестра ѝ Мадж, се бе променил.

– Нещата отиват на зло – казваше майка ѝ. А Агата подозираше какво значи това: че вече се оглежда за нов пансион. Майка ѝ никога не се церемонеше дълго и щом си наумеше нещо, на мига трябваше да се захване с него. По един или друг начин. Отрезвяванията и разочарованията ни най-малко не я плашеха. Със скоростта на вятъра раждаше нови планове.

Агата обичаше да пътува в града с метрото или с автобус и да се разхожда из пазара на цветята. Не сама, естествено, а винаги придружавана от по-възрастна жена, изпратена от мадам Льогран или от майка ѝ. Разбира се, Агата отдавна знаеше, че една млада госпожица не може да броди сама из Париж. Това би хвърлило лоша светлина върху възпитанието ѝ и отгоре на всичко би навело господата на глупави идеи.

У дома в Англия гледаха малко по-свободно на тези неща.

Агата беше наясно, че трябва да си потърси съпруг, и то по-добре рано, отколкото късно. Тази представа не ѝ

допаднаше особено, защото досега не бе срещнала мъж, в когото да се влюби. Но нещата можеха да се променят.

Тя много обичаше да ходи в музея, на театър или на опера. Попиваше всичко като гъба.

Докато своенравната ѝ майка не потвърди опасенията ѝ, като ѝ съобщи, че ще е по-добре да смени пансиона.

– Както казах, Агата, нещата отиват на зло, а аз искам да получиш подобаващо образование.

И така Агата се озова при мис Драйдън, на която бяха поверени дванайсет момичета; англичанки, американки и, разбира се, францужойки. Тя хареса пансиона. Ученето ѝ доставяше удоволствие, със сигурност защото основният акцент беше върху музиката. Тъй като в Англия не бе посещавала училище, а я обучаваше майка ѝ, тя се радваше най-вече на компанията на своите съученички. Бърборенето, кикотенето, детинщините, щуренето и шушукането за хубави млади момчета.

Вечер след вечер, когато лежеше в леглото си, Агата си казваше, че може би от нея въпреки всичко би излязла сносна пианистка. Но вече и сама не си вярваше.

Също така Агата ужасно обичаше да пее и вземаше уроци по пеене при мосю Буе, оперен певец с красив баритонов глас. Той живееше в многоетажна сграда без асансьор. В Англия Агата играеше голф, крикет и тенис, ходеше на езда и с огромен ентузиазъм караше ролкови кънки. Следователно бе свикнала да се движи, обаче изкачването на стълбите до петия етаж ѝ създаде проблеми – пъшкане и задъхване тя пристигна у мосю Буе.

Той я изгледа без всякакво съчувствие и каза първо, да не се превзема така и второ, че не било чудно, дето се е запъхтяла, понеже дишала напълно погрешно.

Как може човек да диша погрешно? Агата не проумяваше, но не искаше да го ядоса.

Мосю Буе я потупа по плешките и ѝ заповяда да поеме дълбоко въздух. Тя го направи, а той се втурна да донесе шивашки метър, който обви около тялото ѝ – там, където се намираше диафрагмата.

– А сега вдишайте и издишайте дълбоко, мадмоазел. Не така, за бога! Какво правите?

– Ами дишам.

– Погрешно, напълно погрешно. – Той поклати глава, въздъхна възмутено и ѝ демонстрира как да действа.

Напуши я смях, но успя да го потисне.

– Пеенето е въпрос на дишане. Пробвайте пак, мадмоазел, не се отказвайте.

– Никога не бих се отказала да дишам – отвърна тя, а той я изгледа строго.

– Правилното дишане е сериозна работна, мадмоазел. Как искате да пеете, след като не дишате правилно?

– Ами...

Мосю Буе цъкна с език, следейки метъра, който се надигаше и спадаше, и накрая кимна.

– Вече е по-добре.

Гласът ѝ бил „приемлив“, постанови той, но я посъветва да се пробва като мецосопран, за да развие средния си регистър. Докато тя пееше, мосю обикаляше около нея, скръстил ръце, подпрял с дясна ръка брадичката си, и мърмореше под нос.

– От колко време сте в Париж, мадмоазел?

– От две години, мосю.

– Говорите добре френски.

– *Мерси*.

Де да можеше и граматиката ѝ да е толкова добра, но